

Handläggare
Matilda Wennberg
Utvecklingsstrateg

Överenskommelse avseende hantering av specialkost och anpassade måltider

Förslag till beslut

Servicenämnden beslutar

att ingå överenskommelse med barn- och skolnämnden respektive utbildningsnämnden avseende hanteringen av specialkost och anpassade måltider i enlighet med upprättat förslag.

Sammanfattning

Serviceförvaltningen har tillsammans med barn- och skolförvaltningen respektive utbildningsförvaltningen tagit fram förslag till överenskommelser avseende hanteringen av specialkost och anpassade måltider. Överenskommelserna fastställer ansvarsfördelningen mellan nämnderna samt de övergripande åtagandena som ingår i nämndernas uppdrag kopplat till hanteringen av specialkost och anpassade måltider.

Underlag för beslutet

- Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-29
Överenskommelse avseende hantering av specialkost och anpassade måltider
- Överenskommelse mellan barn- och skolnämnden och servicenämnden avseende hanteringen av specialkost och anpassade måltider i Lunds kommun
- Överenskommelse mellan utbildningsnämnden och servicenämnden avseende hanteringen av specialkost och anpassade måltider i Lunds kommun
- Rutiner för specialkost och anpassade måltider inom grundskola, anpassad grundskola och gymnasium samt gymnasium i Lunds kommun

Ärendet

Bakgrund

Lunds kommun har enligt skollagen i uppdrag att tillhandahålla säkra och näringsriktiga måltider till de elever som av någon anledning inte kan äta den ordinarie måltiden. Utbudet grundar sig på skollagens krav på näringsriktiga måltider samt resurser inom måltidsverksamheten. Serviceförvaltningen har tillsammans med barn- och skolförvaltningen respektive utbildningsförvaltningen tagit fram förslag till överenskommelser avseende hanteringen av specialkost och anpassade måltider. Överenskommelserna fastställer ansvarsfördelningen mellan nämnderna samt de övergripande åtagandena som ingår i nämndernas uppdrag kopplat till hanteringen av specialkost och anpassade måltider.

Som komplement till överenskommelserna har förvaltningarna gemensamt utformat rutiner för hanteringen av specialkost och anpassade måltider inom grundskola, anpassad grundskola och gymnasium samt gymnasium inom Lunds kommun. Dessa rutiner har antagits av respektive förvaltningsledning. Rutinerna utgår från nationella riktlinjer och rekommendationer. Rutinerna innehåller definitioner av vad som avses med "specialkost" och "anpassad måltid", beskrivning av ansökningsförfarandet samt berörda aktörers ansvar i processen.

Den förändrade hanteringen av specialkost och anpassade måltider innebär att vårdnadshavare eller myndig elev genomför sin ansökan via kommunens e-tjänst. De ansökningar som avser specialkost för födoämnesallergi hanteras och beslutas av serviceförvaltningens personal. De ansökningar som avser anpassade måltider hanteras och bedöms av rektor, eller den rektor utser, på berörd skola. Rutinerna reglerar även att i de fall behov föreligger, ska en plan för elevens anpassade måltid tas fram och följas upp löpande.

Genom de av förvaltningsledningarna antagna rutinerna skapas nu en större tydlighet i hanteringen av ansökningarna, i vilka fall specialkost och anpassade måltider erbjuds och på vilka grunder beslut ska fattas. I rutinerna fastslås bland annat att vid ansökan om specialkost ska ett intyg utfärdat av hälso- och sjukvården bifogas. Detta eftersom det är viktigt att elever med allergi eller överkänslighet har fått en korrekt diagnos så att rätt livsmedel undviks.¹ Läkarintyget är ett sätt att avgöra om specialkosten är medicinskt befogad. Vad gäller anpassade måltider ska intyg från hälso- och sjukvården bifogas i ansökan i de fall sådant

¹ Nationella riktlinjer i skolan, Livsmedelsverket 2021

finns. Enligt rutinerna ska rektor, eller den rektor utser, vid behov initiera dialog mellan vårdnadshavare och elevhälsoteamet i samråd med kostverksamheten för att upprätta en plan för elevens anpassade måltid. Planen ska följas upp löpande. Den anpassade måltiden bygger på principen att dagar då erbjudandet via den befintliga matsedeln inte är tillräckligt sker komplettering i form av en rullande, alternativ matsedel. Vid behov kan i sista hand en helt individanpassad måltid erbjudas.

De bedömningar som görs avseende specialkost och anpassade måltider ska utgå från barnets bästa. Det är viktigt att hanteringen av ansökningarna och sedermera tillhandahållandet av de måltidsanpassningar som behöver göras ska präglas av en kommunikation och dialog med elev och vårdnadshavare.

Implementering av rutinerna är planerad att ske under hösten 2023 och våren 2024. Rutinerna planeras att gälla från och med augusti 2024.

Föredragning

Överenskommelserna som nämnderna föreslås ingå syftar till att skapa en ändamålsenlig hantering av specialkost och anpassade måltider inom grundskola, anpassad grundskola och gymnasium samt gymnasium i Lunds kommun. Genom att fastställa ansvarsfördelningen mellan nämnderna samt de övergripande åtagandena som ingår i nämndernas uppdrag kopplat till hanteringen av specialkost och anpassade måltider skapas en större tydlighet i arbetet. Med de av förvaltningsledningarna antagna rutinerna som komplement till överenskommelserna skapas även en ökad möjlighet för styrning och ett gemensamt arbetssätt, då rutinerna fastställer de berörda aktörernas ansvar i processen. Detta kommer i slutändan gynna de elever som har behov av specialkost och anpassade måltider, då bedömningarna av specialkost och anpassade måltider kommer att vila på samma grund inom kommunen.

Beredning

Ärendet har beretts av representanter från serviceförvaltningen, barn- och skolförvaltningen samt utbildningsförvaltningen.

Barnets bästa

En prövning av barnets bästa visar att beslutet kommer att påverka barn på både individ- och gruppnivå, men i olika omfattning. Förslaget kommer innebära att bedömningen om rätten till specialkost och anpassad måltid vilar på en gemensam grund. Arbetet med att skapa

förutsättningar för en jämlik hantering måste fortsätta även efter att en ny hantering av specialkost och anpassade måltider har införts.

Den förändrade hanteringen av ansökningar kräver medicinskt underlag för specialkost avseende födoämnesallergi. Detta innebär att elevens behov av specialkost bygger på en medicinsk bedömning fattad av vården, vilket är i enlighet med barnkonventionens princip om barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Den nya hanteringen innebär att för de elever som ansöker om anpassade måltider, kommer vid behov en plan för den anpassade måltiden att upprättas. Denna plan kommer löpande att följas upp, och vid behov kommer ytterligare anpassningar att göras, för att säkerställa elevens hälsa och utveckling.

Förslaget som helhet är positivt för barn idag och i framtiden.

Ekonomiska konsekvenser

Handläggning och administration av specialkostansökningar hanteras av serviceförvaltningen och finansernas inom befintlig ram.

Implementering av det nya arbetssättet finansieras genom en engångskostnad á 150 800 kr som servicenämnden debiterar barn- och skolnämnden samt en engångskostnad á 48 900 kr som servicenämnden debiterar utbildningsnämnden. Denna kostnad motsvarar en halvtidstjänst för handläggarpuppdraget under 7 månader. Därutöver tillkommer vissa kostnader för utbildning och kommunikation i samband med att rutinerna implementeras i berörda verksamheter.

Efter att införandet av det förändrade arbetssättet genomförts, där det förväntas föreligga ökade kostnader som beskrivet ovan, kommer arbetet innebära en standardisering av förfarandet och kommer att ingå som en del i den ordinarie verksamheten. I och med att tydligare stuktur för hanteringen fastställs förväntas detta effektivisera hanteringen, och skapa en mer ändamålsenlig hantering av ansökningar och tillhandahållandet av specialkost och anpassade måltider.

Serviceförvaltningen

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2023-08-07

Sida
5 (5)
Diarienummer
SN 2023/0272

Pål Svensson
Servicedirektör

Katarina Persson
Stabs- och ekonomichef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Barn- och skolnämnden
Utbildningsnämnden

För kännedom:
Affärsområdeschef Måltidsservice
Kommunstyrelsen